

Bön: O Herre, Herre, led du varje steg och låt ditt ljus in i mitt mörker skina! Låt mig få vattna någon åkerteg av solen bränd och färdig att förtvina!

Vi ska i dag betrakta temat:

Den utlovade Hjälparen bereder för tjänst

utifrån vissa verser i de tre texterna som vi redan har läst: 1 Kung 19:8–15, 18; 1 Pet 3:14–17 och Matt 10:24–31. Vi kommer alltså att fokusera på hur Hjälparen, Den Helige Ande, förbereder människor, alltså också oss, på att framträda med vittnesbördet om vår store Gud och vår Frälsares verk för oss.

I GT-texten berättas hur Gud uppenbarar sig för profeten Elia. Det är en mycket märklig berättelse och den hände i en svår tid. Elia hade redan varit med om hur Gud uppenbarade sig i mäktiga gärningar, särskilt domen över de falska profeterna på Karmel. Men i vår text kom Han i en stilla susning. Han kom inte i stormen, han kom inte i jordbävningen och han kom inte i elden.

Nästa söndag firar vi pingst. Då berättas om det stora undret som ingen människa i Jerusalem kunde undgå. Då kom ett dån som av en våldsam storm. Då visade sig tungor av eld på lärjungarna. Då var tiden inne för Gud att handla genom en yttre manifestation som skulle väcka uppmärksamhet för den predikan som lärjungarna nu fick kraft att förmedla.

Elia lär sig känna Herrens kraft i sin svaghet

Vi ska se på bakgrunden om Elia i ett par kapitel före vår text. Genom det ska vi se hur han i sin egen svaghet lär sig känna Herrens kraft. Det var en avfallsets tid i Nordriket Israel under mitten av 800-talet f Kr. Kung var den avfällige Ahab. Han gjorde det som var ont inför Herren, mer än någon av dem som hade varit före honom. Till råga på allt hade han tagit en hednisk hustru, Isebel, dotter till Etbaal, sidoniernas kung, och hon förledde honom till ännu värre avgudadyrkan.

Profeten Elia fick en befallning av Herren att gå till kungen och straffa honom genom att tillsluta himlen så att inget regn skulle falla innan han gav lov. Tänk vilken makt! Det ledde till att han måste fly. Under sin flykt blev

han först matad av korpar. Gud kan ta i bruk sina skapade varelser för att betjäna människor. Sedan tog en änka i Sarefat på Guds befallning hand om honom och han gjorde under genom att väcka upp änkans son som hade dött. Kampen mot Baals profeter kulminerade sedan i gudsdomen på Karmel, där Gud tände eld på ett altare som var indränkt med vatten. Sedan dödades Baals 450 profeter.

När Ahab får höra det här svär han att döda Elia. Elia tvingas igen fly. Men han är djupt deprimerad och önskar få dö. Han sa (1 Kung 19:4):

Nu är det nog, Herre. Ta mitt liv, för jag är inte bättre än mina fäder.

Gud gjorde ett under. En ängel rörde vid honom och bad honom stiga upp och äta av mat som hade lagts fram åt honom. Av den maten fick han kraft att gå i 40 dagar tills han kom till Horeb, Guds heliga berg.

När Elia var som svagast, efter att ha gått i 40 dygn, då kommer Herren till honom i en stilla susning. Då visar han var vi människor ska hämta kraften: inte i oss själva, utan i Herrens Ord. För där bor Guds Ande.

Elia hade haft ganska höga tankar om sig själv:

Jag har verkligen ivrat för Herren Gud Sebaot. Israels barn har övergett ditt förbund, rivit ner dina altaren och dödat dina profeter med svärd. Jag ensam är kvar, och de försöker ta mitt liv.

Då uppenbarar Gud sig i en stilla susning. Och så avslöjar Herren för Elia, som trodde att han var ensam kvar, en hemlighet som Elia inte hade sett:

Men jag har lämnat kvar i Israel sjutusen män som inte har böjt knä för Baal och inte gett honom hyllningskyss.

Så får Elia se vad Herren förmår, trots att han själv är svag. Han får en förnyad kallelse och gör stora kraftgärningar. Han blir ihågkommen som en stor profet, så stor att han blev en förebild för Johannes Döparen. Han var en av de två människor som har tagits upp direkt till himlen, 2 Kung 2. (Den första som det berättas om i 1 Mos 5:24 var Henok.)

Elia var en stor profet som gjorde många och stora under. Men när Gud sänder honom till hans fortsatta tjänst kommer han i en stilla susning. För också Elia måste påminnas om att det inte är genom någon mänsklig kraft eller styrka som det ska ske, utan genom Herrens Ande, som Sakarja säger (Sak 4:6).

På samma sätt som Elia fostrades i svaghet för sina mäktiga gärningar fostrar Gud oss att inse att det är Han som ska göra det, inte vi. Elia fostrades i 40 dagar. Så förberedde sig också Jesus i 40 dagar i öknen tills han blev helt kraftlös. Mose fick vara boskapsherde i 40 år innan han fick sin uppgift att befria sitt folk.

Kanske du också känner det som att Gud har glömt dig. Har han alls någon uppgift för dig? Tiden bara går och du ser inte vad han vill. Men var stilla. Gud har nog tänkt. Lyssna bara till den stilla susningen. Bli stilla inför Guds Ord. Han har en uppgift åt var och en. Det tjänar ingenting till att storma fram och röva åt dig en uppgift med våld.

Det gamla svenska ordet *bida* används ganska sällan numera, kanske mest i dialekter. Men det är ett bra ord för väntan i tålmod. Nu väntar vi på pingsten. Vi skulle väl gärna ha varit med och upplevt den stora hänryckningen i Jerusalem. I stället får vi bida i den stilla susningen av Andens undervisning om vad Jesus har gjort för oss. Där, i Ordet, finns den kraft vi behöver.

Lidandet fostrar oss

Elia måste på många sätt utstå svåra prövningar och lidanden. Petrus talar också om lidande i sitt brev. Han hade verkligen fått se mycket lidande som följd av det han predikade. Men han säger att vi inte ska låta oss skrämmas. Det viktiga är att hålla Herren Kristus helig i våra hjärtan. Vi ska se på honom. Därför ska vi inte behöva vara rädda. Vi ska lyssna till episteltexten igen:

Även om ni skulle få lida för det som är rätt är ni saliga. Var inte rädda för dem och låt er inte skrämmas. Herren Kristus ska ni hålla helig i era hjärtan. Var ständigt beredda att svara var och en som ber er förklara det hopp ni har. Men gör det ödmjukt, med respekt och ett rent samvete, så att de som

talat illa om ert goda levnadssätt i Kristus får skämmas för sitt förtal. Det är bättre att lida för goda gärningar, om det skulle vara Guds vilja, än för onda gärningar.

Petrus kommer med tre förmaningar hur vi ska rusta oss att gå ut med budskapet om det hopp vi har.

1. *Var ständigt beredda att svara var och en som ber er förklara det hopp ni har.*

Det är inte bara profeter som Elia och apostlar som Petrus som är kallade till vittnen. Var och en som fötts på nytt genom dopet och tron är kallad att vittna. I de flesta fall sker det genom vår livsföring. Bara några av oss får en särskild kallelse att vittna med offentlig predikan och undervisning. Men i vårt vardagsliv kallas vi alla till vittnen. Petrus talar till vanliga kristna, inte till pastorer och lärare.

2. *Vittna i ödmjukhet med respekt och ett rent samvete.*

Ingen ska anklaga oss för att vi uppträtt osakligt och elakt. Vi ska inte se nedlåtande på våra medmänniskor och uppträda som om vi skulle veta bäst, utan låta Guds Ord framträda, inte vår egen klokskap. När människor då talar illa om oss ska de få skämmas, eftersom det är fråga om förtal.

3. *Bevara ditt samvete rent!*

Om vi får lida ska det inte ske för att vi gjort ont utan för att vi stått upp för vittnesbördet om Kristus. Om vi förgår oss och uppträder med elakhet och falskhet då har vi verkligen orsak att skämmas. Då vanäras vi Kristus.

Men jag som är full av egenkärlek, självhävdelse och begär, som tänker på mig själv och min egen ära i första hand och inte kan vara osjälvisk och älska mina medmänniskor, hur ska jag kunna leva så heligt och rent?

Det här vill Anden bereda oss till. Han använder Guds Ord för att bereda oss till tjänsten i Guds rike.

Därför kan vi fråga oss: hur ska han kunna bereda oss till tjänsten om vi inte använder hans läromedel? Kan vi mena att vi är Kristi vittnen om vi inte fördjupar oss i vad han säger och lyssnar när han undervisar oss? Därför är sammanfattningen av Petrus förmaning: *Her-*

ren Kristus ska ni hålla helig. Gå till Ordet och bli bekant med Herren Kristus. Där ska han ge dig ditt uppdrag. Där ska han fostra dig och mig till rätt sinnelag i vår tjänst som vittnen.

Jesu trygghetsgaranti

Slutligen ska vi se på det som Jesus lovar oss i dagens evangelium. Han säger: Var inte rädda! Han talar också om lärjungaskapets följder som ett lidande. Han uppmuntrar oss att ställa oss i hans tjänst och ropa ut i ljuset det som han sagt i den lilla kretsen, så som hans apostlar från pingsten började predika öppet. Hur kan han kalla oss till en tjänst i lidande? Vem vill med öppna ögon gå in i sådant?

Han känner vår svaghet. Därför ger han en trygghetsgaranti, i slutet av evangelietexten:

Var inte rädda för dem som dödar kroppen men inte kan döda själen. Frukta i stället honom som kan fördärva både själ och kropp i Gehenna. Säljs inte två sparvar för ett kopparmynt? Ändå faller inte en enda av dem till marken utan er Far. Och på er är till och med alla hårstrån räknade. Var alltså inte rädda. Ni är mer värda än många sparvar.

Jesus påminner oss om vem som har den verkliga makten. Våra fiender kan på sin höjd döda våra kroppar. I dessa tider ser vi hur mäktig döden är. Vi ser hur syndens konkreta följd i världen, lidande, sjukdom och död, verkar råda. Många frågar sig om Gud alls finns eller om han inte bryr sig om oss. Men då ska vi svara med frimodighet: Jo, han behåller sin fulla kontroll. Han har fortfarande all makt. Inte ett enda hårstrå faller till marken utan att Gud tillåter det. Gud har så stark kontroll att han rentav har räknat varje hårstrå!

Vår fiende kan tillfoga oss lidande. Han kan vända världen emot oss, så att våra skolkamrater, våra släktingar och våra vänner hånar och mobbar oss för att vi envist och barnsligt håller fast vid allt vad Jesus har sagt.

Men mitt under det här har varje kristen en uppgift att i sitt liv vara ett vittne om den stora tryggheten. När ångesten griper omkring ska vi kunna säga med Ps 91:5–7:

Du ska inte frukta nattens fägor, inte pilen som flyger om dagen, inte pesten som smyger i mörkret eller sjukdomen som härjar mitt på dagen. Tusen kan falla vid din sida, tiotusen vid din högra sida, men dig drabbar det inte.

Men nu säger du kanske: Gud har väl inte lovat att ingen kristen ska bli sjuk eller rentav dö i den fruktade sjukdomen covid-19?

Nej, men också om det skulle drabba mig vet jag, att detta onda inte kan förgöra mig. Det kan bara skada min kropp, i värsta fall ta livet av den, men det kan inte drabba mig med den slutliga döden. För den döden har Jesus gett mig en full försäkring mot. Han gick in i dödens vånda och friköpte min själ, och därför kan ingen makt på jorden, och ingen makt i helvetet någonsin ta ifrån mig det hopp som vi har i Jesus Kristus.

På sin höjd kan fienden ta ifrån oss vårt kroppsliga liv. Men på samma sätt som Jesus segrade i sin död, så är den kroppsliga döden det bästa som kan hända en kristen människa. För då får hon flytta hem till Jesus.

Det är det hoppet som Petrus talar om att vi ska ge skäl för. Vi ska kunna svara varje ängslig själ som undrar hur vi kan vara trygga mitt i denna onda tid. Vi ska svara att Jesus har berett åt oss ett hem långt bortom all världens nöd och plåga. Och vi kan med glädje och frimodighet vittna om att var och en som frågar oss om vårt hopp också får vara med, för ingen som tar sin tillflykt till Jesus ska komma på skam. Det grundar sig på att Jesus har dött för alla. Han har burit världens synder och lidit döden för dem. Vilken människa som helst som frågar oss om grunden för vårt hopp kan vi säga till: När Jesus dog, gällde det också dig! *Jesus för världen givit sitt liv.* Där finns orsaken till att vi kan vara hans vittnen och ha frimodighet mitt i prövningar och lidande.

Vi ska också med frimodighet stå upp för sanningen att det inte finns någon annan trygghet. Det finns ingen annan väg till Jesus. Det finns ingen annan väg till himlen. Muslimer och kristna tillber inte samma Gud. Då får man anklaga oss för att vara trångsynta. Då får man säga att vi är intoleranta och kärlekslösa som inte godkänner andra vägar till himlen än

den som går genom Jesus. Det hån som vi får för det får vi bära med glädje.

Det här är det härliga uppdrag som Jesus kallat oss till och som Anden bereder oss inför nu när vi står inför pingsten. Vi har under det gångna halvåret ända sedan första advent lärt oss vem Gud är, vad han har gjort för oss genom vår Frälsare. Nu senaste torsdag påminnes vi om att Jesus har fullbordat sin verksamhet på jorden och har återtagit sin plats vid den Allsmäktiges högra sida, alltså att han använder sin gudomliga allmakt till vårt bästa. Nu vill Anden påminna oss om det och visa oss hur vi i vårt liv ska vara vittnen om den uppståndne och himlafarne Frälsaren. Det kommande halvåret, tiden efter pingst, är den tid när Anden lär oss hur vi i vår vardag ska omsätta det vi har lärt om Guds härliga gärningar.

Vi ska sluta med att läsa dagens psaltartext, Ps 27:1–3:

HERREN är mitt ljus och min frälsning. Vem skulle jag frukta? HERREN försvarar mitt liv. Vem skulle jag vara rädd för? 2 När de onda kommer emot mig för att sluka mig, mina motståndare och fiender, då ska de själva snava och falla. 3 Om en här belägrar mig räds inte mitt hjärta, om krig bryter ut mot mig är jag ändå trygg.

Bön: Du är så rik, och härligt är ditt råd. Jord, hav och himlar tillhör dig allena. Men, Herre, Herre, låt mig dock av nåd din vilja göra, dig med glädje tjäna!